

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ
ГО «АСОЦІАЦІЯ ІНФЕКЦІОНІСТІВ СУМЩИНИ»

**Інфекційні хвороби
в практиці лікаря-інтерніста:
сучасні аспекти**

*Infectious diseases in practice of physician-internist: modern
aspects*

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції,
присвяченої 20-річчю кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією
СумДУ
(Суми, 25–26 травня 2017 року)

Суми
Сумський державний університет
2017

¹Троцька Ірина Олександрівна, ²Грицай Тетяна Олександрівна,
²Чемич Микола Дмитрович

НЕЙРОІНФЕКЦІЯ – ЯК ПРИЧИНА СМЕРТНОСТІ

¹Сумська обласна інфекційна клінічна лікарня
імені З. Й. Красовицького

²Сумський державний університет, м. Суми, Україна

¹Trotska Iryna, ²Gritsay Tetyana, ²Chemych Mykola

NEUROINFECTION AS CAUSE OF DEATH

¹Sumy regional infectious clinical hospital named
by Z. J. Krasovytskyi

²Sumy State University, Sumy, Ukraine

***Summary.** In article analyzed of etiological factors of diseases of the nervous system as the leading cause of death patients of infectious hospital. The described aspects that concerning the structure of mortality, diagnostic mistakes and risk factors.*

Актуальність. Нейроінфекції належать до захворювань, що супроводжуються небезпечними для життя станами та залишаються однією з основних причин смертності хворих в інфекційних стаціонарах.

Мета роботи – вивчити етіологічні чинники захворювань нервової системи, як основної причини смертності пацієнтів інфекційного стаціонару.

Матеріали і методи. Проведений аналіз випадків смертності пацієнтів у Сумській обласній інфекційній клінічній лікарні ім. З.Й. Красовицького з 1993 по 2016 р. включно.

Результати. За 24 роки у лікарні зареєстровано 178 летальних випадки, з них у 39 померлих або 22,5% безпосередньою причиною смерті стало ураження нервової системи, у тому числі інфекційного генезу – у 26 (15%).

Усього за цей період у закладі лікувалось 973 особи з ураженням нервової системи інфекційного генезу. Летальність серед хворих цієї групи склала 2,7%, тоді як загальна

летальність по стаціонару дорівнювала 0,33%. Серед померлих було 18 жінок та 8 чоловіків від 22 до 68 років. Середній вік пацієнтів склав $(42,7 \pm 1,4)$ року. Більшість летальних випадків зареєстровано серед хворих вікової групи 40-49 р. (34,6%), 84,6% - були працездатного віку. Майже у всіх хворих мала місце супутня патологія: цукровий діабет, хронічні захворювання серцево-судинної системи, алкоголізм тощо.

Більшість хворих померли у перші 3 доби з моменту госпіталізації - 14 (53,84%), додובה летальність склала 38%. Лише 10 хворих (38,46%) звернулись за медичною допомогою у перші три дні від початку захворювання, тоді як 11 осіб (42,3 %) – після 5 доби.

Аналіз нозологічної структури летальності свідчить, що найбільш частим захворюванням, що призвело до смерті хворих, був гострий менінгоенцефаліт: 14 випадків (53,8%), у тому числі невстановленої етіології – 11 (43,3%), туберкульозний – 2 (5,5%), у 9 хворих з ВІЛ-інфекцією чинниками менінгоенцефаліту були визначені токсоплазма та вірус герпесу. В 2 випадках причиною смерті була менінгококова інфекція (гострий менінгоенцефаліт – 1, гострий менінгіт – 1, гострий епіндиматит – 1), в 1 - абсцес лобної долі головного мозку, 1 хворий помер від гострого порушення мозкового кровообігу, яке розвинулось як ускладнення генералізованої форми сальмонельозу, 1 – від гострого раннього дифтерійного поліневриту з бульбарним синдромом. 13 хворих померли від неінфекційних захворювань нервової системи: гостре порушення мозкового кровообігу (10) та пухлина головного мозку (3). Ці хворі направлялись у лікарню з підозрою на інфекційне захворювання (менінгіт, гостра кишкова інфекція, ГРВІ тощо), діагностичні труднощі були пов'язані з необхідністю проведення параклінічних досліджень, які можна виконати лише в стаціонарі (зокрема, люмбальна пункція).

Звертає на себе увагу значний відсоток розходжень діагнозів між лікувальними закладами, що направляли хворих, та заключним діагнозом обласної інфекційної клінічної лікарні,

який склав 100% у непрофільних хворих та 38,9% - у профільних.

Висновки. Летальність хворих з інфекційним ураженням нервової системи складає 2,7 % та значно перевищує загальну летальність по інфекційному стаціонару – 0,33 %. У структурі летальності домінують менінгоенцефаліти та захворювання нервової системи, зумовлені ВІЛ. Висока питома вага менінгоенцефалітів з невизначеним етіологічним чинником не відповідає вимогам доказової медицини та потребує вдосконалення лабораторної діагностики. Факторами ризику летального наслідку було несвоєчасне звернення хворих за медичною допомогою та супутні захворювання. Діагностичні помилки на дошпитальному етапі свідчать про недостатню обізнаність лікарів первинної та вторинної ланки щодо особливостей перебігу нейроінфекцій.